

ไม่ให้ เพื่อจะเอาไปร้องเรียน

ตอนนี้ก็ผ่านปีงบประมาณมาได้ ๔ เดือนเข้าไตรมาสที่ ๒ ส่วนราชการต้องเริ่มใช้งบประมาณ ให้เป็นไปตามแผนงานที่กำหนดไว้ โดยเฉพาะเรื่องโครงการจัดซื้อจัดจ้าง สมัมนากฎงานต่างๆ ต้องไปรังสิตรับ

สมาชิกสภากองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งหนึ่งครับ ต้องการตรวจสอบการบริหารงานขององค์การ บริหารส่วนตำบลหน้าที่ที่มีต่อฝ่ายบริหาร ในเรื่องการใช้จ่ายงบประมาณว่าถูกต้องตามระเบียบหรือไม่ จึงมีหนังสือ ถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลขอสำเนาถูกเบิกจ่ายเงินโครงการศึกษาดูงานปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ค่าใช้ที่พัก ค่าวิทยากร ค่าเบี้ยเดิม ค่าอาหารกลางวันในการเดินทาง และเอกสารจัดจ้างเหมาบริการแรงงานของนางสาว ในเดือน มีนาคม ๒๕๖๘ รวม ๒ รายการ แต่องค์การบริหารส่วนตำบลมีหนังสือแจ้งปฏิเสธการเบิกจ่ายด้วยเหตุผลว่า ไม่อนุญาต เนื่องจากขอจานวนมากหรือบอยครั้งโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร และขอไปเพื่อจะเอาไปร้องเรียน ทำนสมাচิกสภาก จึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเบิกจ่ายการเบิกจ่ายข้อมูลข่าวสาร

ในการประชุมพิจารณาเรื่องนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลได้มีหนังสือจัดส่งเอกสารไปให้ประกอบการ พิจารณาพร้อมทั้งเจ้าหน้าที่และผู้อำนวยการที่ได้รับคำอนุมัติให้เข้ามายื่นเอกสารที่ต้องจัดไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจสอบได้ตามมาตรา ๙ และท่านนายกสภานี้แจ้งเหตุผลว่าขอไปเพื่อเหตุใด เห็นว่าเป็นคำขอที่ไม่มีเหตุผลอันสมควร การสั่งไม่อนุญาตให้อ่าน ความกูญหมายโดยสุจริต ไม่ใช่จะใจในไปปฏิบัติตามกฎหมายแต่อย่างใด

คณะกรรมการวินิจฉัยฯ พิจารณาแล้วเห็นว่าข้อมูลข่าวสารการเบิกจ่ายเงินโครงการศึกษาดูงาน และจ้างคนงาน เป็นข้อมูลข่าวสารการจัดซื้อจัดจ้างที่ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว และเป็นข้อมูลการปฏิบัติราชการตามปกติ ของหน่วยงานของรัฐ การเบิกจ่ายเป็นประจำนี้ในการตรวจสอบความถูกต้องไปร่วมกับหน่วยงาน แต่ยังไม่ได้ในข้อมูลข่าวสารนี้เมื่อข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลรวมอยู่ด้วย จึงวินิจฉัยให้เบิกจ่ายข้อมูลข่าวสารพร้อมรับรองสำเนา ถูกต้องให้ดำเนินสมานักสภาก ยกเว้นที่อยู่ สำเนาบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ บัตรประจำตัวประชาชน ทะเบียนบ้าน เลขประจำตัว ๑๓ หลัก เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร และเลขที่บัญชีธนาคารของผู้รับจ้างเหมาบริการ ข้อมูลเพิ่มเติมครับว่าโดยท่านเจ้าหน้าที่แล้วผู้อุทธรณ์ท่านนี้ขอได้ครับ ผู้ขอไม่ต้องแจ้งเหตุผลในการขอ และข้อมูลข่าวสารเรื่องนี้เป็นข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๙ ที่ต้องจัดแสดงที่ศูนย์ข้อมูลข่าวสารให้ประชาชน เข้าตรวจสอบได้ ผู้มีตัวอย่างครับ หน่วยงานจัดเจ้าหน้าที่และคนในทุนชนไปดูงาน แต่ผู้อุทธรณ์เห็นว่าจานวนคน ไปร่องรอยไม่นักเท่าที่ได้ทราบมา จึงได้ขอรายชื่อผู้ที่เข้าร่วมโครงการนั้นว่ามีกี่คน ไปจริงหรือไม่ มีลายมือชื่อ แต่ตัวอยู่บ้านหรือเปล่า ศูดท้ายก็ต้องเบิกจ่ายให้ผู้ขอครับ ผู้ขอรายนี้เป็นประชาชนธรรมดาก็มีสิทธิขอข้อมูล ข่าวสารของราชการครับ

ระยะนี้มีหน่วยงานต่างจังหวัดจัดโครงการพาคนเข้ากรุงเทพจำนวนมาก อย่างให้ทราบไว้ครับว่า เป็นข้อมูลข่าวสารที่ต้องมีไว้ให้ประชาชนทั่วไป ตรวจสอบได้ว่าจะเป็นค่าอาหาร ค่าเช่ารถ ต้องถูกต้อง ตามระเบียบ หากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๖๐ หารือไปได้นะครับที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๖๐๗๗๗๗๗๗ www.oic.go.th

“เบิกจ่ายเป็นหลัก ปกปิดเป็นช้อยกเว้น”

วีระเชษฐ์ จารุยากร
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

อยากรู้ข้อ คนที่เข้าไปเล่น

เพื่อที่ผมทราบด้วยตัวเองว่า ผู้ใหญ่บ้านไม่มีวาระ หรือเกี้ยวนายอยู่ครับ แต่หากบริหารงานไม่ดี ผู้คนในชุมชนไม่ต้องการให้อัญเชิญมีกระบวนการคิดคอกันครับ ที่นี่ ผู้ดูดดันจะได้รับความคุ้มครองจากการอย่างไร และผู้ดูดดันจะคิดอย่างไรท่านรู้ว่าใครบ้างที่ไม่พอใจการทำงานของพนง. เขาจะทำอะไรได้บ้าง

เรื่องของเรื่องก็คือว่า รายภูมิได้เข้ามาอีกครั้งพร้อมสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนเพื่อขอให้นายอำเภอสั่งให้นายเหลือเกินซึ่งเป็นผู้ใหญ่บ้าน พ้นจากตำแหน่ง สำหรับได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนการยื่นดูดดันโดยตรวจสอบข้อมูลล้วนๆ บุคคล รายชื่อ อายุ ที่อยู่ ลายมือชื่อ หมายเหตุประจำตัวประชาชน คุณสมบัติและลักษณะที่ไม่ต้องห้ามตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. ๒๕๔๙ จำนวนไม่น้อยกว่า๕๗๗๘ จำนวนที่นี้ของรายภูมิผู้นี้คุณสมบัติของผู้เข้ามาอีกที่นำไปแล้วจะตามและยืนยันว่าไม่มีผู้ใดปักชี้บัญชีอยู่หรือหลอกลวง เมื่อตรวจสอบบัญก็ต้องแจ้งสำเนาจึงมีคำสั่งให้นายเหลือเกินพ้นจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน นายเหลือเกินก็ไม่ว่าอะไร ให้ไปก็ไป แต่มีหนังสือถึงอำเภอสำเนารายที่ผู้เข้ามาอีกที่ดูดดันคนของออกจากตำแหน่ง แต่สำเนาของนายเหลือเกินก็ไม่ได้รับ รายที่ผู้เข้ามาอีกที่ดูดดันได้อุทธรณ์คำสั่งทางปกครองและใช้สิทธิ์ท่องศต์ต่อศาลปกครอง ซึ่งศาลปกครองยังคงคำพิพากษายกฟ้องและพ้นกำหนดเวลาอุทธรณ์แล้ว และการเปิดเผยรายที่ดูดดันไม่เป็นผลต่อการอยู่ร่วมกันของรายภูมิในหมู่บ้าน รวมทั้งอาจก่ออันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของบุคคลหนึ่งบุคคลใด นายเหลือเกินซึ่งมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการประชุมพิจารณาเรื่องนี้ สำหรับได้ส่งสำเนาเอกสารตามอุทธรณ์ไปให้คณะกรรมการวินิจฉัยเพื่อประกอบการพิจารณา ซึ่งคณะกรรมการวินิจฉัยฯ พิจารณาแล้วเห็นว่าข้อมูลข่าวสารบัญชีรายที่ดูดดันซึ่งเป็นผู้ใหญ่บ้าน ไม่ได้มาจากนายเหลือเกิน แม้จะเป็นข้อมูลล้วนๆ ในกระบวนการคิดคอกันที่เสร็จสิ้นแล้ว และนายเหลือเกินมีส่วนได้เสียโดยตรงในเรื่องที่ขอก็ตาม แต่ถึงตอนลำบากเมื่อครับ จึงประทับใจว่ามีความชอบด้วยกฎหมาย การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารต้องดำเนินการอย่างถูกต้องตามกฎหมาย ไม่มีข้อห้ามใดๆ ตามที่ดูดดันได้ระบุไว้ในอุทธรณ์ แต่ก็ต้องคำนึงถึงความปลอดภัยของบุคคลหนึ่งบุคคลใด ตามมาตรา ๑๕ (๔) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ จึงวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์ คือไม่ควรเปิดเผยบัญชีรายที่ดูดดันซึ่งเป็นผู้ใหญ่บ้านให้แก่นายเหลือเกิน

อ่านจบแล้วจับประเด็นได้บ่นครับว่า กฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการฉบับนี้ออกแบบให้สิทธิแก่ประชาชนในการขอข้อมูลข่าวสารแล้ว ยังให้ความคุ้มครองแก่ผู้ที่เบย์และแก่ทางราชการในการตรวจสอบการคิดคอกันของพนง. หากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หารือไปได้บ่นครับที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๖๐๓ ๔๖๘๗ www.oic.go.th

“เปิดเผยเป็นหลัก ปิดเป็นข้อยกเว้น”

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

เงินค่าปรับไปอยู่ที่ไหน

คนใช้รถใช้ถนนเคยอยากรู้และสงสัยเหมือนผู้อุทธรณ์รายนี้หรือไม่ หรือพ่อถูกสืบคดีเสียค่าปรับแล้วก็ทุกหัวใจ ไม่สนใจอะไรอีกแล้ว 案เรื่องนี้ให้จบเป็นความรู้ครับ

นายป้ายแดงมีหนังสือถึงท่านราชฎรจังหวัดเพื่อขอทราบเรื่องราวดังนี้ ข้าราชการที่ที่สำนักกฎหมายและการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ราชการในการปฏิบัติหน้าที่ตั้งต้นคราว จัน ปรับผู้เข้าข่ายตนตั้งแต่ ๑ มกราคม ๒๕๕๖ – ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๘ รวม ๓ ปี มีจำนวนเท่าใด มีกี่คดี เงินค่าปรับที่ได้ส่งไปให้หน่วยงานใดบ้าง เป็นเงินเท่าใด ท่านราชฎรได้รับส่วนแบ่งหรือไม่ จำนวนเท่าใด เงินรางวัลนำจับขอรับในลักษณะบุคคล หรือองค์กรแล้วนำไปจัดสรรเป็นส่วนกัน ได้ทักษิณหรือไม่ และในการปฏิบัติได้อ้างอานาจกฎหมายเบื้องต้นที่เกี่ยวข้องหรือไม่ อย่างไร รวม ๕ คำถาม ทั้งคุณเมื่อൺการตามไปให้คุณตอบมาซึ่งโดยมีคำวินิจฉัยแล้วนั้นครับว่า กรณีการถอนโดยไม่ได้ขอข้อมูลข่าวสารมาด้วยไม่เป็นการใช้สิทธิ ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ แค่กรณีขอนายป้ายแดงมีสิรุปท้ายคำตามว่าข้อมูล ข่าวสารที่ขอกำหนดที่ต้องเปิดเผยอยู่แล้ว ไม่กระทบความมั่นคง หรือบุคคลที่สามแต่อย่างใด แสดงให้เห็นถึง คำขอข้อมูลข่าวสารที่ต้องการด้วย ที่ถือว่าเป็นการขอข้อมูลข่าวสารแล้ว ท่านราชฎรจังหวัดมีหนังสือชี้แจง นายป้ายแดงว่า นายป้ายแดงอยู่สกัดนรก แต่ไปขอข้อมูลที่มุกดาหารโดยไม่ทราบวัตถุประสงค์ หรือนำข้อมูล ไปท้าชิง จำเป็นเพื่อปกป้องสิทธิของนายป้ายแดงหรือเป็นประโยชน์แก่ผู้ใช้รถใช้ถนนอย่างไร รวมทั้งเจ้าหน้าที่ ท่านราชฎรจังหวัดมีหนังสือถึงท่านราชฎรที่ด้านบนที่ได้เพื่อปกป้องสิทธิเสรีภาพหรือเป็นประโยชน์ แก่สาธารณะให้แสดงหลักฐานมา นายป้ายแดงจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ท่านราชฎรจังหวัดได้ส่งเอกสารที่เกี่ยวข้องไปให้คณะกรรมการวินิจฉัยฯ พิจารณา ซึ่งพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารตามที่นายป้ายแดงมีคำขอแล้วได้รับการปฏิเสธเป็นข้อมูลการปฏิบัติงานตามปกติ ของหน่วยงาน การเปิดเผยจะเปิดโอกาสให้มีการตรวจสอบและแสดงความไม่ประจักษ์ในกระบวนการปฏิบัติราชการ จึงวินิจฉัยให้ท่านราชฎรจังหวัดเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์พร้อมรับรองสานักงานที่ดังต่อไปนี้ ให้ท่านนายป้ายแดง ชำระค่าธรรมเนียมการถ่ายเอกสารตามประกาศคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

เรื่องนี้เห็นได้ชัดครับว่า ชีวิตประจำวันในท้องถนนของเรา พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ก็เข้าไปเกี่ยวข้องด้วยอย่างไม่รู้ตัว อยู่ที่ใครจะรู้ว่ามีสิทธิ และใช้หรือไม่เท่านั้น หากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการปฏิบัติความชอบระหว่างปัญญาดีข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หารือไปได้ตามครับที่ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๗๗ ๔๖๙๙ www.oic.go.th

“เปิดเผยเป็นหลัก ปักปิดเป็นข้อยกเว้น”

คุยกันดี ๆ ก็จะได้ (ข้อมูล)

กฎหมายข้อมูลข่าวสารเป็นกฎหมายหนึ่งที่ใช้ตรวจสอบความโปร่งใสในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่และหน่วยงานของรัฐ โดยการขอข้อมูลข่าวสารเพื่อการตรวจสอบ แต่บางครั้งด้วยอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบโดยตรงของบุคคลบางกลุ่มก็อาจให้อำนาจที่ตนมีขอข้อมูลได้เลย หากคุยกันแล้วไม่ได้เรื่องอุดท้ายกฎหมายข้อมูลข่าวสารก็ช่วยได้ค่ะ

นาย ก. ตัวร่างคำแนะนำประชานสภากองค์การบริหารส่วนตำบลสมมานังสือถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่ตนสังกัดเพื่อขอข้อมูลเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและแรงงาน ได้แก่ เอกสารการประเมินภาษี การลดหย่อนภาษีของผู้ประกอบการ และจำนวนเงินที่เก็บภาษีจริง องค์การบริหารส่วนตำบลอนุญาตให้นาย ก. เข้าตรวจสอบข้อมูลได้แต่ปฎิเสธการให้สำเนาโดยให้เหตุผลว่า อาจกระทบประชานชนได้เสียของบุคคลอื่นเกินสมควร นาย ก. จึงอุทธรณ์คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาคำอุทธรณ์ คำสั่งของหัวส่องไฟ และเอกสารที่เกี่ยวข้องได้ความเห็นเดียว ที่ผ่านมา องค์การบริหารส่วนตำบลไม่มีปัญหาในการจัดเก็บภาษีโรงเรือน แต่เมื่อปลดออกองค์การบริหารส่วนตำบลคนปัจจุบัน เห้ามานั่นต้องดำเนินการประเมินภาษีกับเปลี่ยนไปโดยปกติคนนี้จะทำการประเมินภาษีโรงเรือนสูงขึ้นแล้วเรียกผู้ประกอบการทุกรายเข้าพบจากนั้นก็ลดหย่อนภาษีให้ต่ำกว่าที่ประเมินไว้โดยที่ยังไม่มีการท่านหัวส่องไฟออกผลการประเมิน หลังจากนั้นผู้ประกอบการโรงเรือนก็จะเข้าใจ เก้าอี้ และสิ่งของต่าง ๆ นาให้รวมทั้งมีบัดรับประทานอาหาร กับผู้ประกอบการด้วย พฤติกรรมดังกล่าวเป็นสิ่งที่อาจมีการเรียกรับเงินเพื่อแลกเปลี่ยนกับการลดหย่อนภาษี นาย ก. จึงต้องการขอข้อมูลเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีโรงเรือนในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและใช้ประกอบการตั้งกระญืดามในการประชุมสภากองค์การบริหารส่วนตำบล และที่ขอสำเนาเพื่อทราบข้อมูลมีจำนวนมาก ไม่สามารถตรวจสอบได้ทั้งหมด

ปลดออกองค์การบริหารส่วนตำบลเข้าใจว่า ตนเห็นว่าที่ผ่านมาองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งนี้จัดเก็บภาษีโรงเรือนค่าไปซึ่งสำนักงานการตรวจสอบเงินแผ่นดินได้ดังข้อสังเกตว่าเป็นการจัดเก็บไม่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์หรือความเป็นจริง จึงเรียกประชุมคณะกรรมการกลั่นกรองการประเมินภาษีเพื่อพิจารณาแนวทางการจัดเก็บภาษีใหม่ ซึ่งนาย ก. ที่เป็นกรรมการชุดนี้ด้วย ดังนั้น ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ องค์การบริหารส่วนตำบลจึงประเมินภาษีโรงเรือนสูงกว่า ที่ผ่านมาแต่เพื่อลดแรงด้านจากผู้ประกอบการปลดตัว จึงเชิญผู้ประกอบการมาพบเพื่อเข้าใจโดยไม่ได้เรียกรับผลประโยชน์ส่วนตัวและลดหย่อนภาษีให้บ้างแต่ยังจัดเก็บในจำนวนที่สูงกว่าเดิม ส่งผลให้ในปีนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลจัดเก็บภาษีโรงเรือนได้เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๙.๔ ส่วนกรณีการนำໄ้ด้วยเก้าอี้น้ำมนต์ให้หันนั่น เพราะผู้ประกอบการมีความพึงพอใจการจัดเก็บภาษีตามหลักธรรมากินบาก ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลก็นำไปใช้ประโยชน์ ส่วนรวมโดยระบุชื่อผู้บริจาคไว้ที่เก้าอี้ด้วย หาก นาย ก. ใช้มติที่ประชุมสภากองค์การบริหารส่วนตำบลขอสำเนาเอกสารที่น่าจะได้ข้อมูล เนื่องจากเอกสารจัดเก็บภาษีมีสำเนาบัตรประชาชนของผู้ประกอบการซึ่งเป็นข้อมูลส่วนบุคคลหากเปิดเผยอาจเป็นการruk ล้าสิทธิ์ส่วนบุคคล

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคมฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อมูลตามที่อุทธรณ์นั้นเป็นข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามปกติขององค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งเปิดเผยได้เพื่อความโปร่งใส และการตรวจสอบ สำนักงานบัตรประชาชนของผู้ประกอบการโรงเรือนเป็นข้อมูลส่วนบุคคลไม่สมควรเปิดเผยเพราจะจะเป็นการruk ล้าสิทธิ์ส่วนบุคคลตามมาตรา ๑๔ (๕) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ดังนั้น จึงให้องค์การบริหารส่วนตำบลเปิดเผยข้อมูลตามอุทธรณ์โดยให้สำเนาแก่นาย ก. ยกเว้นสำเนาบัตรประชาชนของผู้ประกอบการโรงเรือน (คำวินิจฉัย ที่ สค ๒๖๙/๒๕๕๘)

หากต้องการดำเนินการขอข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานของรัฐสามารถสอบถามได้ที่ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ท่าเนื้ยบริษัทฯ ศูนย์เทคโนโลยี ๑๐๓๐๐ หรือ www.oic.go.th หรือ www.facebook.com/oicinfo